

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 15. 9. 2019

Število objav: 5

Internet: 5

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 0

Inženirska zbornica ...: 0

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 3

Zakon o ... načrtovanju: 0

Zakon o ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih zemljišč: 0

Svetovni gradbeni forum 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 2

Internet	Naslov	"Objekte, kot je Kemis, v Sloveniji potrebujemo"		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Svet24.si; 465.492, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 9. 2019		
Stran v zbirki: 11	Avtor	Žiga Kariž		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...zdela res nerazumna. Kaj pa bi dosegli z mojim odstopom? Stvari se zagotovo ne bi rešile hitreje, ravno obratno. So pa dvignili malce več prahu. Nova gradbena zakonodaja je, kot kaže, namesto poenostavitev prinesla malim investitorjem in lastnikom starejših objektov veliko težav. Se pripravljajo spremembe? Mi smo takoj,...			

Internet	Naslov	M. Š. – skrivnost nevsakdanjega političnega pojava		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Dnevnik.si; 260.950, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 9. 2019		
Stran v zbirki: 19	Avtor	Vojko Flegar		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...prerazdelitev moči med koalicijskimi strankami in različnimi klientelističnimi skupinami iz ozadja (ki so se zadnja leta prav tako »pregrupirale«, denimo v gradbeništvu) v Šarčevi vladi še posebej oster in če prav zato ne bi prihajalo v javnost razmeroma veliko »razkritij« in »ovadb«. Hkrati pa se v tem morda skriva tudi...			

Internet	Naslov	"Objekte, kot je Kemis, v Sloveniji potrebujemo"		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Times.si; 61.010, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 9. 2019		
Stran v zbirki: 28	Avtor	Žiga Kariž		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...zdela res nerazumna. Kaj pa bi dosegli z mojim odstopom? Stvari se zagotovo ne bi rešile hitreje, ravno obratno. So pa dvignili malce več prahu. Nova gradbena zakonodaja je, kot kaže, namesto poenostavitev prinesla malim investitorjem in lastnikom starejših objektov veliko težav. Se pripravljajo spremembe? Mi smo takoj,...			

Internet	Naslov	"Objekte, kot je Kemis, v Sloveniji potrebujemo"		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Pomurje.si; 35.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 14. 9. 2019		
Stran v zbirki: 34	Avtor	Žiga Kariž		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...zdela res nerazumna. Kaj pa bi dosegli z mojim odstopom? Stvari se zagotovo ne bi rešile hitreje, ravno obratno. So pa dvignili malce več prahu. Nova gradbena zakonodaja je, kot kaže, namesto poenostavitev prinesla malim investitorjem in lastnikom starejših objektov veliko težav. Se pripravljajo spremembe? Mi smo takoj,...			

Internet	Naslov	Pomursko gospodarstvo: Rekordni prihodki, plače slabe		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Vestnik.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 14. 9. 2019		
Stran v zbirki: 38	Avtor	Majda Horvat		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	... Najboljša so največja podjetjaLanske rezultate poslovanja so najbolj krojile velike družbe, teh je bilo 14. Ukvarjajo se s predelovalno dejavnostjo, gradbeništvom in trgovino, ustvarile pa so 935 milijonov evrov prihodkov (38 odstotkov vseh) ter 36 milijonov neto čistega dobička (63 odstotkov celotnega). Od 16 tisoč...			

Žiga Kariž

"Objekte, kot je Kemis, v Sloveniji potrebujemo"

0 | 14. Sep 2019, 19:55

Deli na:

Facebook

Twitter

Minister za okolje in prostor Simon Zajc je ministrstvo prevzel po odstopu Jureta Lebna. Z njim smo se pogovarjali o številnih težavah, ki jih mora rešiti: od odpadkov do pomanjkanja stanovanj.

Sašo Švigelj

Simon Zajc

Videti je, kot da so se vse težave te vlade nakopičile na vaši mizi. Ste pričakovali tak mandat?

Težave so se seveda kopičile že prej, še preden sem jaz prevzel ta resor. Dejstvo pa je, da pokrivamo okolje in prostor. In kjerkoli se karkoli zgodi, nastanejo posledice v okolju ali prostoru. Tako da ni presenetljivo, da veliko težav rešujemo mi. Res pa je

tudi, da so v zadnjem času tako ljudje kot mediji bolj senzibilni za okoljske tematike, kar je sicer prav. Je pa ta občutek, da je teh težav ogromno, zaradi tega malce bolj prisoten. Moram pa priznati, da čeprav sem bil pred nastopom funkcije šest mesecev državni sekretar na tem ministrstvu, toliko težav nisem pričakoval. A zdaj so tukaj in jih rešujemo.

Je kdaj nastopil trenutek, ko ste se vprašali: »Kaj mi je tega treba?«

Teh trenutkov je bilo več. (smeh)

Začniva pogovor o nevarnih odpadkih. Kakšno je stanje v Kemisu? Ali podjetje lahko obratuje ali ne?

Drugostopenjski pritožbeni organ (ministrstvo za okolje in prostor, op. p.) je odločbo inšpekcije razveljavil in zadevo vrnil v ponovni postopek. Inšpekcija mora zdaj v tridesetih dneh, na podlagi navodil, ki jih je dobila s strani drugostopenjskega organa, popraviti odločbo in ugotoviti, ali je objekt zgrajen v skladu z zakonodajo ali ne.

Če se Kemis zapre, kaj čaka slovensko gospodarstvo?

V Sloveniji imamo težave tako na področju nevarnih kot nenevarnih odpadkov, ker smo preveč odvisni od tujine in nismo samooskrbni. In ko se nam nekaj zgodi ali pa se začnejo zapirati meje, smo hitro v velikih težavah. Moje mnenje je, da moramo, kar zadeva ravnanje z odpadki, postati v čim večji meri samooskrbni. Objekte, kot je Kemis, pa v Sloveniji potrebujemo. Brez njih se ne da. Trenutno imamo dva večja, in če pride do nepredvidenih dogodkov ali zastoja, smo hitro na robu zmogljivosti. Če enega zapremo, se odpadki začnejo kopičiti pri podjetjih, ki jih ustvarjajo, in to je okoljsko gledano spet velik problem. Moja želja je, da se objekti, kot je Kemis, držijo zakonodaje ter da bi imeli več kot dva. Tudi če bi imeli sežigalnico, še vedno potrebujemo podjetja, ki bodo odpadke zbrala in pripravila za sežig. V tem trenutku iščemo rešitve za izpad Kemisa in iščemo podjetja, ki bi lahko prevzela odpadke, ki so namenjeni tja. Se pa bo to zaradi manjše učinkovitosti, torej zaradi manjše hitrosti odvoza in zaradi cene, zagotovo poznalo tudi v gospodarstvu.

Požari v obratih za ravnanje z odpadki se kar vrstijo. Gre za naključje?

Povsod, kjer je do požarov prišlo, je policija preiskala vzroke in mislim, da v nobenem primeru niso prišli do ugotovitev, da bi lahko bilo kaj podtaknjeno. A zame je bolj

pomembno to, da smo takoj, ko so se požari začeli vrstiti, ukrepali in tako pripravili kot sprejeli uredbo, ki bo zagotovila večjo požarno varnost. Požarov v popolnosti ne moremo odpraviti, lahko pa poskrbimo, da če do njih pride, minimiziramo posledice in preprečimo onesnaženje tal, vode in zraka. Zato smo v uredbi zelo natančno določili, na kakšen način je treba skladiščiti odpadke. Menim, da bomo občutno povečali požarno varnost, ko bo dokument v popolnosti zaživel.

Kdaj naj bi se to zgodilo?

Uredba je že sprejeta, ker pa zahteva tudi gradbene posege, s katerimi se mora zagotoviti, da tla niso prepustna, da je treba zgraditi požarne zidove in lovilne bazene za požarne vode, je postavljen rok za prilagoditev do leta 2022. A določeni ukrepi se že izvajajo, na primer to, da morajo objekti, kjer se zbirajo odpadki, redno sodelovati z gasilskimi enotami, tako da te objekt dobro spoznajo in je v primeru intervencije ta bolj učinkovita.

Sašo Švigelj

"Želje in pogledi so različni. Ampak če jih rešuješ in zbližuješ za mizo, je nekaj drugega, kot če jih poskušaš doseči prek ulice."

Kako pa je z reševanjem težav, ki nastajajo pri prevzemanju odpadne embalaže?

Problema embalaže se lotevamo v več korakih. Intervencijski zakon, po katerem država plačuje za odvoz embalaže, je bil drugi korak. Tretji korak pa se ravno pripravlja. Spremenili bomo namreč zakonodajo in uredbo o odpadni embalaži. Predvideni sta dve glavni rešitvi: za odvoz embalaže bodo plačevala vsa podjetja, ki jo dajejo na trg, in ne zgolj tista, ki presegajo mejo 15.000 kilogramov. Iščemo sicer še rešitve, da bi manjša podjetja in kmete čim bolj administrativno razbremenili, ampak menimo, da vsi, ki dajejo embalažo na trg, so zanjo tudi odgovorni. Drugi ukrep pa je, da proizvajalci ne bodo samo finančno odgovorni, ampak tudi organizacijsko, kar pomeni, da bodo oni odločali o tem, kaj se bo zgodilo z embalažo po tem, ko bo ta postala odpadna. Sistem, ki je trenutno v veljavi, je namreč tak, da tisti, ki embalažo dajejo na trg, plačujejo družbam za zbiranje, nad njimi pa nimajo nobenega vpliva in nato ne vedo, ali je bila embalaža prevzeta ali ne. In to ni prav. Imel sem že sestanke s proizvajalci in oni to rešitev podpirajo. Torej proizvajalci bodo tudi ustanovitelji organizacij, ki bodo skrbele za zbiranje embalaže. Zakon je v pripravi, v postopek v državni zbor ga bomo poslali v kratkem.

Kaj pa podjetja, ki se ukvarjajo z zbiranjem embalaže? Kaj menijo o tem predlogu?

Moje mnenje je, glede na to, da spet ne prevzemajo toliko embalaže, kot bi morala, da so del problema. Ampak kot sem rekel, v skladu z zakonodajo EU bomo odgovornost prenesli na proizvajalce, tako finančno kot organizacijsko.

Kaj pa jedrski odpadki? Prostora za skladiščenje v Neku zmanjkuje, v Urbini, kjer naj bi nastalo novo skladišče, pa se gradbena dela še vedno niso začela?

Prostora v Neku je še do leta 2023, ko že potrebujemo novo skladišče v Urbini. Če bo šlo vse po načrtih, bo do takrat tudi zgrajeno. Trenutno potekajo postopki pridobivanja okoljevarstvenega soglasja in presoje čezmejnih vplivov. Stvari potekajo po predvideni časovnici, bo šlo pa precej na tesno.

Kako je s sofinanciranjem Hrvaške? So namreč lastniki polovice Neka in tudi polovice odpadkov.

Pogovori o tem še potekajo, vodi pa jih ministrstvo za infrastrukturo.

S tožbo nevladne organizacije Alpe Adria Green na upravnem sodišču se je začela tudi zgodba o volkovih in medvedih, ki je poleti razdelila Slovenijo.

Sistem je dolgo časa dobro deloval, nato pa je prišlo do sodb upravnega sodišča, ki so pokazale, da vendarle ima nekaj napak. Ustanovil sem delovno skupino, ki bo delo začela naslednji teden. Sestavljena je tako iz predstavnikov kmetov kot predstavnikov nevladnih organizacij, stroke, predstavnikov našega ministrstva ... skratka vseh, ki lahko pripomorejo k rešitvi teh težav. Sedli bodo za isto mizo in njihova naloga je, da pripravijo izboljšavo sedanjega sistema. Ta ni tako slab, se ga pa da izboljšati. Glavni cilj delovne skupine pa je, da na območjih, kjer prebivajo zveri, zagotovimo varno življenje, brez strahu in velikih škod, hkrati pa imamo tudi v gozdu urejeno stanje.

Sliši se lepo, a za mizo bodo sedeli predstavniki skupin, katerih pogledi na rešitev so si popolnoma nasprotni. Kako jih boste zbližali?

Želje in pogledi so različni. Ampak če jih rešuješ in zbližuješ za mizo, je nekaj drugega, kot če jih poskušaš doseči prek ulice. Že to, da smo se lahko dogovorili za nastanek delovne skupine, je velik korak v pravo smer. Zdaj pa bo treba soočiti argumente in na podlagi tega poiskati rešitev. Na podlagi razgretih čustev se v tem primeru rešitve ne bo našlo.

Sindikata kmetov je zahteval celo vaš odstop. Ste pomislili, da bi jim ugodili?

Ne, nikakor. Ta zahteva se mi je zdela res nerazumna. Kaj pa bi dosegli z mojim odstopom? Stvari se zagotovo ne bi rešile hitreje, ravno obratno. So pa dvignili malce več prahu.

Nova **gradbena zakonodaja je, kot kaže, namesto poenostavitve prinesla malim investitorjem in lastnikom starejših objektov veliko težav. Se pripravljajo spremembe?**

Mi smo takoj, ko je zakonodaja prišla v veljavo, rekli, da bomo preverili, kje so možne izboljšave. Spremembe **gradbenega zakona** in zakon o urejanju prostora so že bili v javni obravnavi in zdaj preverjamo predloge in pripombe, ki smo jih zbrali. Do konca jeseni bi nato izboljšani predlog moral iti v obravnavo. Menim pa, da ima trenutno veljavna zakonodaja, ki je še vedno zelo sveža, že zelo pozitivne učinke, saj smo postopke poenostavili. Predvsem pri večjih projektih se zdaj vse odvija hitreje, je pa še vedno prostor za izboljšave. Najprej bomo poskrbeli, da bo uresničena odločba ustavnega sodišča, poenostavili še nekatere postopke, kmetom omogočili, da bodo lažje širili kmetije, in sprejemanje prostorskih načrtov bo tudi lažje.

Sašo Švigelj

"Moram priznati, da toliko težav nisem pričakoval. A zdaj so tukaj in jih rešujemo."

Še vedno so tudi izredno dolgi in težavni postopki za pridobitev gradbenega dovoljenja. Se da stvari še poenostaviti?

Integralni postopek, ki je bil uveden, se je odlično izkazal. Imamo sicer nekaj ozkih grl, eno od teh je agencija za okolje, in to že rešujemo. Naš načrt je v šestih mesecih zaostanek v predhodnih postopkih odpraviti, zato smo v ta namen prerazporedili nekaj zaposlenih z našega ministrstva, poleg tega pa smo so nam kadrovske priskočila na pomoč tudi ostala ministrstva: gospodarsko, kmetijsko, infrastrukturno in pravosodno.

Bistveno je, da investitorji vedo, ali bo za pridobitev gradbenega dovoljenja treba izdelati presojo vplivov na okolje ali ne. Če je potrebno, se sproži pri nas integralni postopek, ki je zelo hiter, ko so vloge enkrat popolne. Tudi za vlagatelje organiziramo izobraževanja in različna gradiva, da se bodo lahko ognili napakam, ki se najbolj pogosto pojavljajo, in čim bolje pripravili vloge.

Ljudi razburjajo tudi črne gradnje. Videti je, da če si vpliven in bogat, imaš denar za dolgotrajne sodne postopke, si lahko privoščiš črno gradnjo. Kako je možno, da nekatere najbolj razvpite črne gradnje še vedno stojijo?

To boli tudi mene. Občutka, da zakon za nekatere velja in za druge ne, ne bi smelo biti. Od inšpekcij sem zahteval, da se vse obravnava enako, in to tudi delajo. V tem trenutku je inšpekcija izdala 3500 odločb za povrnitev v prejšnje stanje, od tega tudi 2300 odločb, ki nalagajo, da pride do izvršitve po drugi osebi. Torej red se dela, četudi je boleč. In tukaj ni opravičil. Je pa res, da morajo inšpekcije ravnati v skladu z zakonodajo in strankam v postopku omogočiti pravno varstvo, ki jim po zakonu pripada. Sodni postopki skupaj s pritožbami terjajo določen čas. Poleg tega imamo odločbo ustavnega sodišča, ki pravi, da ima vsakdo pravico do doma, in o tem ne moremo odločati mi, ampak sodišče. Torej vsi primeri črnih gradenj, v katerih nekdo živi, morajo priti na sodišče.

V vaš delokrog spada tudi priprava nove stanovanjske zakonodaje. Kako daleč ste s pripravo? Katere bodo bistvene novosti, ki jih bo prinesla?

Naš namen je, da poskušamo nadoknadi zaostanek na področju gradnje javnih najemniških stanovanj, saj smo v preteklosti na tem področju malce zaspali. V dveh mandatih jih želimo zgraditi 10.000. Poti do tja je več. Jeseni prihaja v javno obravnavo zakonodaja, v kateri bomo neprofitno najemnino zamenjali s stroškovno. Razlika, ki bo nastala pri socialno bolj ogroženih, se bo plačevalo prek stanovanjskega dodatka. Na ta način bomo omogočili stanovanjskim skladom, da bodo lahko skrbeli za vzdrževanje stanovanjskega fonda, ki ga že imajo, in se manj zadolževali za gradnjo novih stanovanj. Ob tem bo sistem stanovanjskih dodatkov poskrbel, da bodo tisti, ki potrebujejo pomoč pri plačilu najemnine, to tudi dobili, ostali pa ne. Za tiste, ki se bodo prvič odločili reševati svoj stanovanjski problem in želijo postati lastniki nepremičnine,

so pa zaposleni zgolj za določen čas ali pa opravljajo katero od prekarnih oblik zaposlitve in posledično ne dobijo bančnega kredita, pa bomo uvedli državno garancijsko shemo. Tako se bodo banke lažje odločale za odobritev. Če pa bo prišlo do situacije, ko oseba ne bo zmogla odplačevati kredita, bo v lastništvo vstopil stanovanjski sklad. Družina bo ostala v stanovanju in plačevala najemnino, država bo prevzela kredit in stanovanje uvrstila v fond javnih najemnih stanovanj. Nova zakonodaja bo urejala tudi področje stanovanjskih zadrug, nagovorili bomo tudi problematiko upravljanja stavb ter soglasij za posege v skupno lastnino.

Dnevnik.si

OBJEKTIV

Vojko Flegar

14. september 2019

14. september 2019 7:45

Iz tiskane edicije

NAJNOVEJŠE	
Šibek potresni sunek v bližini Kobarida	13 min
Šport invalidov: Ukvarjanje s športom za krepitev samozavesti	35 min
Hrana v bližnji in daljni prihodnosti: Žuželke iz narave in meso iz laboratorij...	50 min
Navijači tujih klubov v Sloveniji: Brez njih ni športa	1 ura
150 let od ustanovitve prve slovenske gozdarske šole in izida prve slovenske goz...	1 ura
M. Š. – skrivnost nevsakdanjega političnega pojava	1 ura
Knjižnica kot zatočišče	1 ura
Parada ponosa v Sarajevu: Kako je naš ljubi Alah poslal mavrico	1 ura
Intervju z Uršulo, Janezom in Martinom in Ramovešom: Ustvarjanje je samotno de...	1 ura

M. Š. – skrivnost nevsakdanjega političnega pojava

Vlada Marjana Šarca prvo leto mandata končuje s prepričljivo pozitivno oceno volilcev, kar se po letu 2003, od vlade Antona Ropa, ni posrečilo nobeni izmed petih »vmesnih« ministrskih ekip. To je pravzaprav nenavadno, saj Šarčeva vlada ni izpolnila skoraj nobene od obljub iz koalicijskega programa, v njej so bili zamenjani že štirje ministri (trije zaradi takšnih ali drugačnih afer), koalicijske stranke so nenehno, nemara celo vedno bolj sprte med seboj, spopad za položaje v državni »interesni sferi« in javna naročila med strankami ter klientelističnimi skupinami za njimi pa je videti neusmiljen. Nekaj od tega bolj, nekaj manj – a vseh pet vlad pred sedanjo je takšna bilanca v očeh volilcev nepopravljivo zaznamovala. Ne pa tudi Šarčeve vlade. V čem je skrivnost njene priljubljenosti?

(Foto: Luka Cjuha)

Pravzaprav nič ni bilo, kot bi moralo biti. Lista Marjana Šarca na lanskih volitvah ne le da ni dobila največje podpore volilcev, ampak je krepko zaostala za (ne samo lastnimi) pričakovanji. Premalo poslanskih mest za sestavo večinske vlade so dobili tudi »naravni« koalicijski partnerji, poleg tega so bili ti med seboj, zlasti Socialni demokrati in Stranka modernega centra, »na smrt« skregani (kar je bil tudi razlog za predčasne volitve).

Tudi dejstvo, da sta dve izmed teh strank vodila nekdanja predsednik oziroma predsednica vlade, Miro Cerar in Alenka Bratušek, tretjo pa večni minister Karl Erjavec, ni olajševalo

Dragan Velikić, srbski pisatelj, prejemnik nagrade vilenica: Stvarnost je pogos...

1 ura

Vse objave

pogovorov. Ko se je nato izjalovil poskus povezovanja »čez sredino«, z Novo Slovenijo, in se je prvi krog iskanja mandatarja za sestavo vlade iztekel v prazno, so bile sredi lanskega poletja možnosti, da Slovenija dobi novo vlado, videti manjše od nevarnosti, da bo treba že jeseni spet na volitve. »Zunajkoalicijsko partnerstvo« v bistvu manjšinske koalicije z Levico pod Šarčevim vodstvom je bilo zato zasilni izhod iz političnega pata. In ni obetalo veliko.

Toda prav tej vladi, po mnenju mnogih nastali predvsem iz bojazni, da bi utegnil biti razplet morebitnih novih volitev za levosredinske stranke še slabši (beri: iz bojazni, da bi po njih mandat za sestavo vlade dobil Janez Janša), se je posrečilo, kar se od leta 2003 ni še nobeni. Šarčeva vlada je namreč prva po vladi Antona Ropa, ki prvo leto svojega mandata v anketah Ninamedie končuje z večinsko podporo oziroma zaupanjem javnosti. Vse druge – in bilo jih je pet – so bodisi že začele bolj ali manj slabo in se jim negativne ocene ni posrečilo popraviti bodisi so – kar se je zgodilo prvi vladi Janeza Janše – razmeroma dobre uvodne ratinge naglo pokvarile. Seveda pa je bolj jasni sliki na ljubo treba dodati, da so tri izmed teh vlad – Boruta Pahorja, druga Janševa in Alenke Bratušek – začele in končale (nepopoln) mandat v času gospodarske krize, torej v okoliščinah, v katerih se že »po definiciji« samo zelo redkim vladam zaradi nujnih nepriljubljenih ukrepov posreči pridobiti ali ohraniti zaupanje volilcev.

Ko volilci odpustijo

Prav zato sta v tem okviru za nadaljevanje članka zaradi primerljivosti okoliščin zgovorna predvsem primera že omenjene prve Janševe vlade in vlade Mira Cerarja. Njuno prvo leto mandata (pa tudi nadaljevanje) je minilo v podobno ugodnih gospodarskih razmerah kot prvo leto Šarčeve vlade. In ko je decembra leta 2004 začela mandat, je imela Janševa vlada rating, primerljiv s tistimi, ki so jih imele vlade

Janeza Drnovška: uživala je več kot dvotretjinsko podporo. A samo leto dni kasneje je več (47 odstotkov) vprašanih tej vladi izreklo nezaupnico, kot jih jo je podpiralo (44 odstotkov). Gospodarske razmere se v tem času niso spremenile na slabše, nasprotno, konjunktura krivulja in z njo plače so šle še navzgor, prav tako zaposlenost, in tako je bilo – in to še bolj izrazito – vse do konca mandata. Toda ocena vlade je ostala negativna. Tudi Cerarjevi vladi razmeroma dobre in nato vse boljše gospodarske razmere niso pomagale: septembra leta 2014 je mandat že začela z negativnim ratingom, po prvem letu je bil ta še slabši (minus 57 odstotkov) in je z manjšimi nihanjem približno takšen ostal vse do predčasnega konca, čeprav je bila takrat gospodarska rast ena najvišjih v zgodovini samostojne Slovenije.

Velike podpore vladi Marjana Šarca po letu dni – pri čemer je mandat začela z negativnimi pričakovanji volilcev – potemtakem ni mogoče razložiti le s konjunkturo, pa tudi »zgolj« z višjo minimalno plačo in sprostitev nekaterih omejitev (recimo za plače v javnem sektorju) iz zakona za uravnoteženje javnih financ (Zujf) ne. Čeprav vse to podpora gotovo ni škodovalo. Toda sladkorčke so delile tudi druge vlade. Na drugi strani pa volilci Šarčevi vladi očitno niso skoraj nič zamerili tistih in takšnih potez, zaradi katerih je Janševa prva vlada prišla na slab glas, Cerarjeva pa se ga nikoli ni znebila.

Mislimo predvsem na politično kadrovanje, na hlastno prevzemanje vseh položajev, ki so tako ali drugače v pristojnosti države in nosilcu zagotavljajo določeno družbeno moč, in njihovo zapolnjevanje s pravšnjimi, »našimi« ljudmi; na razkrit klientelizem pri oddajanju javnih naročil in vrsto dvomljivih poslov, ki nikoli niso bili razčiščeni; na nenehne napetosti v koaliciji, soliranja in grožnje posameznih koalicijskih strank partnerjem ter siceršnjo »razglašenost« koalicije, tudi na povsem ponesrečene ministrske izbire (kar je bilo precej bolj kot za

Janševo značilno za Cerarjevo vlado); na »uravnoveževanje« medijev s politično delegiranimi uredniki, orkestriranjem lastniških sprememb in oglasnim izsiljevanjem (značilno za prvo Janševo vlado) ter podobno. Vse to, razen odkritega pritiska na medije, je namreč po prvem letu mandata značilno tudi za Šarčevo vlado, a je ta kljub temu negativno začetno oceno spremenila v (visoko) pozitivno in jo po letu dni uspešno vzdržuje.

Ena od možnih razlag za to so ne posebej visokoleteče obljube iz koalicijskega programa. Tako prva Janševa vlada kot potem Cerarjeva sta bili v obetih občutno bolj ambiciozni, saj sta napovedali bodisi globoke družbene in ekonomske reforme bodisi »moralno prenavo«, poleg tega sta obe vodilni stranki vladne koalicije lahko nastopali s samozavestjo stranke, prepričljivo prve na volitvah. Ustrezno zapeljivosti teh obljub je bilo razočaranje volilcev ob njihovi neizpolnitvi (pogosto pa celo očitno povsem nasprotni praksi) ali spoznanju, kaj v resnici prinašajo in pomenijo, veliko.

Od Šarčeve vlade so volilci že zaradi uvodoma opisanih težav pri sestavljanju koalicije pričakovali bistveno manj, od obljub pa je večini najbrž ostala v spominu le tista najbolj poudarjana, označena z »nujno« in med konkretnimi nalogami v koalicijskem sporazumu zapisana na prvem mestu: o ureditvi razmer v zdravstvu, predvsem skrajšanju čakalnih dob. In čeprav je vlada v letu dni ni izpolnila, še več, čeprav je njen prvi zdravstveni minister že po nekaj mesecih odstopil in so se pojavili dodatni problemi (družinski zdravniki), niti to ni zavrlo rasti njene priljubljenosti.

Koalicija brez hegemonov

Druga oziroma dopolnilna možna razlaga, zakaj vsaj v prvem letu mandata na priljubljenost vlade Marjana Šarca nobena od slabih navad, zanjo prav tako značilna kot (v večji ali manjši meri) za vse prejšnje ministrske ekipe, ni pomembno vplivala, so po vseh »zgodovinskih«

izkušnjah s starimi in novimi obrazi splošno nižja pričakovanja volilcev. Vsi skupaj smo se po malem v tridesetih letih pač navadili na to, da z novo vlado policija in Sova dobita novega direktorja ali direktorico, generalštab novega načelnika, da morajo iz velikih in majhnih državnih podjetij oditi dotedanji člani uprave in nadzornih svetov, pa tudi na to, da se ob tem vladne stranke medsebojno pogosto spričkajo, zaradi česar v javnost pride kakšen kos umazanega perila.

Kakorkoli in kolikokratkoli že se je način kadrovanja z leti formalno spreminjal, se praksa, kot so pokazali tudi nekateri dogodki v zadnjih tednih, v glavnih potezah ni. In čeprav je komu kdaj v prejšnjih časih pred vključeno kamero ušla samohvala, koga da je kam nastavil, z veliko gotovostjo smemo domnevati, da takšnih neumnosti, kakršna je bila nedavna o »državi, ki pričakuje« na funkciji tega in tega, niso klatili. Podobno velja za oddajanje javnih naročil. Tudi pri tem so neformalni vzvodi svojčas delovali precej bolj spretno, »profesionalno« in čeprav se je tudi njim pripetila kakšna nerodnost, ker, denimo, pri zamenjavi računalniške diskete niso pazili na njeno barvo, so bile javnosti neskončne razprave o, na primer, višini podpornega zidu prihranjene. Gradbeni baroni, denimo, so z vedenjem regulatornih organov delovali kot kartel in si posle vnaprej razdelili med seboj v okviru dogovorjenih cenovnih razponov, prav tako so se nevarnosti afer sporazumno izogibali dobavitelji medicinske opreme. Vladajoča politika je morala samo paziti, da so vsi dobili ustrezen del pogače.

Šarčeva vlada ima v tem pogledu več težav. Verjetno gre recimo to, da je za imenovanje predsednika uprave Slovenskega državnega holdinga potrebovala nenavadno veliko časa ter da ji doslej ni uspelo oddati del za gradnjo niti drugega karavanškega predora niti drugega tira Koper–Divača, v prvi vrsti pripisati temu, da je v vladni koaliciji tokrat pet strank, med njimi pa si

nobena – kot je bilo to v večini prejšnjih vlad s tremi koalicijskimi partnerji – ne more lastiti vloge hegemonu.

Premierjeva stranka se sicer lahko »sklicuje« na nekaj več poslanskih sedežev, a zato imajo vse štiri druge stranke za seboj več vladne kilometrine in z njo pridobljenih fevdov tako pri položajih kot pri javnih naročilih. Ne bi bilo presenetljivo, če bi bil zlasti zato spopad za novo prerazdelitev moči med koalicijskimi strankami in različnimi klientelističnimi skupinami iz ozadja (ki so se zadnja leta prav tako »pregrupirale«, denimo v **gradbeništvu**) v Šarčevi vladi še posebej oster in če prav zato ne bi prihajalo v javnost razmeroma veliko »razkritij« in »ovadb«. Hkrati pa se v tem morda skriva tudi del odgovora na vprašanje, zakaj se vlada še ni zares lotila napovedanih – in nujno potrebnih – sprememb strategije upravljanja kapitalskih naložb države (hoče pa pol slovenskega turizma spraviti pod državno streho) in zakaj vzporedno s tem tudi o demografskem skladu premier in ministri/ce le kdaj pa kdaj kakšno rečejo, a potem spet dolgo molčijo. Spopad za fevde pač še ni končan.

»Modrijanska« zmes

Ko gre za vlado Marjana Šarca in njeno dojemanje v javnosti, imamo tako po enem letu opraviti z nevsakdanjim političnim pojavom. Namreč z vlado, ki tako po tistem, kar in kakor dela, kot po tistem, česar ne dela, ne bi »smela« imeti tolikšnega zaupanja volilcev, kot ga ima. In ko odštejemo različne mogoče teorije zarote (vključno s tisto, da je tako in tako treba verjeti le tistim anketam, ki si jih sam ponaredil, ali povedano naravnost: da so ankete o njeni priljubljenosti zlagane) ter dodamo opazno »konstruktivnost« dveh od treh opozicijskih strank in tisto, kar smo zapisali o nižanih pričakovanjih volilcev, konjunkturi, v prvega pol leta razdeljenih »sladkorčkih« itd., še vedno nekaj manjka. V čem, za vraga, je skrivnost priljubljenosti vlade, za katero od desetih

naključno izbranih mimoidočih na ulici verjetno niti eden ne bi znal poimensko naštetih več kot polovice ministrov, in vlade, iz katere je trem strankam podpora volilcev v prvem letu mandata padla pod parlamentarni prag?

Tisto, kar v zgornjem vprašanju manjka, je odgovor. Ime. Skrivnost priljubljenosti vlade Marjana Šarca je – Marjan Šarec: prvi predsednik vlade po Janezu Drnovšku, ki je po Ninamedii anketi prišel na sam vrh lestvice najbolj priljubljenih politikov, in predsednik prve stranke po LDS, ki ji prvo leto na oblasti podpora volilcev ni padla, temveč narasla (in to zlasti v škodo koalicijskih partnerjev). Zato, ker je ta stranka pač Lista – Lista Marjana Šarca, Šarec pa tako v vladi kot v svoji stranki igra (in to nikakor ni slabšalen namig na njegov poklic iz »predprejšnjega« življenja) vse vloge, ki prinašajo simpatije.

Vlogo žrtve (koalicijskih partnerjev, opozicije, Levice, celo nerodnega, malodane nesrečnega generalnega sekretarja lastne stranke), vlogo posebljene zdrave pameti in nepresušne zakladnice ljudskih (in s tem vsem domačih) modrosti, pregovorov in prispodob, vlogo strogega, a pravičnega patra familiasa, vlogo človeka dejanj, in ne besed (ee, filozofiranja), vlogo klenega Slovenca, ki načeloma ne sovraži nikogar, a spoštuje »tradicijo« in zna še kako braniti svoje. Vse to v genialni, »modrijansko« vsečni zmesi (pretežno ruralnega in (kančkom) urbanega. In tako Šarec navsezadnje igra politika, ki je to zgolj »po funkciji«, politika, ki pri volilcih z vsem nastopom vzbuja vtis, da ni politik, ker so to pač oni drugi: tisti, ki teoretizirajo in se gredo ideologijo, kurijo raznje, preden so ujeli zajca, se ukvarjajo s tem, kdo bo prižgal luč, namesto da bi popravili streho, dokler sije sonce, prijavljajo telefonske pogovore, če ne kličejo »pravi«, in tako dalje.

Ali lahko Šarec na ta način vlado pripelje čez celoten volilni cikel, je nemogoče vedeti. Zdrava pamet, heh, pravi, da to ob kakšnem res hudem škandalu, predvsem pa med morebitno globljo

recesijo ne bi več zadostovalo. Vsaj ne za celotno vlado. Toda preveč staviti na to ne bi kazalo. In četudi bi se vladi povsem zalomilo, ni nujno, da bi bilo to usodno za politično kariero Marjana Šarca.

Žiga Kariž

"Objekte, kot je Kemis, v Sloveniji potrebujemo"

0 | 14. Sep 2019, 19:55

Deli na:

Facebook

Twitter

Minister za okolje in prostor Simon Zajc je ministrstvo prevzel po odstopu Jureta Lebna. Z njim smo se pogovarjali o številnih težavah, ki jih mora rešiti: od odpadkov do pomanjkanja stanovanj.

Sašo Švigelj

Simon Zajc

Videti je, kot da so se vse težave te vlade nakopičile na vaši mizi. Ste pričakovali tak mandat?

Težave so se seveda kopičile že prej, še preden sem jaz prevzel ta resor. Dejstvo pa je, da pokrivamo okolje in prostor. In kjerkoli se karkoli zgodi, nastanejo posledice v okolju ali prostoru. Tako da ni presenetljivo, da veliko težav rešujemo mi. Res pa je

tudi, da so v zadnjem času tako ljudje kot mediji bolj senzibilni za okoljske tematike, kar je sicer prav. Je pa ta občutek, da je teh težav ogromno, zaradi tega malce bolj prisoten. Moram pa priznati, da čeprav sem bil pred nastopom funkcije šest mesecev državni sekretar na tem ministrstvu, toliko težav nisem pričakoval. A zdaj so tukaj in jih rešujemo.

Je kdaj nastopil trenutek, ko ste se vprašali: »Kaj mi je tega treba?«

Teh trenutkov je bilo več. (smeh)

Začniva pogovor o nevarnih odpadkih. Kakšno je stanje v Kemisu? Ali podjetje lahko obratuje ali ne?

Drugostopenjski pritožbeni organ (ministrstvo za okolje in prostor, op. p.) je odločbo inšpekcije razveljavil in zadevo vrnil v ponovni postopek. Inšpekcija mora zdaj v tridesetih dneh, na podlagi navodil, ki jih je dobila s strani drugostopenjskega organa, popraviti odločbo in ugotoviti, ali je objekt zgrajen v skladu z zakonodajo ali ne.

Če se Kemis zapre, kaj čaka slovensko gospodarstvo?

V Sloveniji imamo težave tako na področju nevarnih kot nenevarnih odpadkov, ker smo preveč odvisni od tujine in nismo samooskrbni. In ko se nam nekaj zgodi ali pa se začnejo zapirati meje, smo hitro v velikih težavah. Moje mnenje je, da moramo, kar zadeva ravnanje z odpadki, postati v čim večji meri samooskrbni. Objekte, kot je Kemis, pa v Sloveniji potrebujemo. Brez njih se ne da. Trenutno imamo dva večja, in če pride do nepredvidenih dogodkov ali zastoja, smo hitro na robu zmogljivosti. Če enega zapremo, se odpadki začnejo kopičiti pri podjetjih, ki jih ustvarjajo, in to je okoljsko gledano spet velik problem. Moja želja je, da se objekti, kot je Kemis, držijo zakonodaje ter da bi imeli več kot dva. Tudi če bi imeli sežigalnico, še vedno potrebujemo podjetja, ki bodo odpadke zbrala in pripravila za sežig. V tem trenutku iščemo rešitve za izpad Kemisa in iščemo podjetja, ki bi lahko prevzela odpadke, ki so namenjeni tja. Se pa bo to zaradi manjše učinkovitosti, torej zaradi manjše hitrosti odvoza in zaradi cene, zagotovo poznalo tudi v gospodarstvu.

Požari v obratih za ravnanje z odpadki se kar vrstijo. Gre za naključje?

Povsod, kjer je do požarov prišlo, je policija preiskala vzroke in mislim, da v nobenem primeru niso prišli do ugotovitev, da bi lahko bilo kaj podtaknjeno. A zame je bolj

pomembno to, da smo takoj, ko so se požari začeli vrstiti, ukrepali in tako pripravili kot sprejeli uredbo, ki bo zagotovila večjo požarno varnost. Požarov v popolnosti ne moremo odpraviti, lahko pa poskrbimo, da če do njih pride, minimiziramo posledice in preprečimo onesnaženje tal, vode in zraka. Zato smo v uredbi zelo natančno določili, na kakšen način je treba skladiščiti odpadke. Menim, da bomo občutno povečali požarno varnost, ko bo dokument v popolnosti zaživel.

Kdaj naj bi se to zgodilo?

Uredba je že sprejeta, ker pa zahteva tudi gradbene posege, s katerimi se mora zagotoviti, da tla niso prepustna, da je treba zgraditi požarne zidove in lovilne bazene za požarne vode, je postavljen rok za prilagoditev do leta 2022. A določeni ukrepi se že izvajajo, na primer to, da morajo objekti, kjer se zbirajo odpadki, redno sodelovati z gasilskimi enotami, tako da te objekt dobro spoznajo in je v primeru intervencije ta bolj učinkovita.

Sašo Švigelj

"Želje in pogledi so različni. Ampak če jih rešuješ in zbližuješ za mizo, je nekaj drugega, kot če jih poskušaš doseči prek ulice."

Kako pa je z reševanjem težav, ki nastajajo pri prevzemanju odpadne embalaže?

Problema embalaže se lotevamo v več korakih. Intervencijski zakon, po katerem država plačuje za odvoz embalaže, je bil drugi korak. Tretji korak pa se ravno pripravlja. Spremenili bomo namreč zakonodajo in uredbo o odpadni embalaži. Predvideni sta dve glavni rešitvi: za odvoz embalaže bodo plačevala vsa podjetja, ki jo dajejo na trg, in ne zgolj tista, ki presegajo mejo 15.000 kilogramov. Iščemo sicer še rešitve, da bi manjša podjetja in kmete čim bolj administrativno razbremenili, ampak menimo, da vsi, ki dajejo embalažo na trg, so zanjo tudi odgovorni. Drugi ukrep pa je, da proizvajalci ne bodo samo finančno odgovorni, ampak tudi organizacijsko, kar pomeni, da bodo oni odločali o tem, kaj se bo zgodilo z embalažo po tem, ko bo ta postala odpadna. Sistem, ki je trenutno v veljavi, je namreč tak, da tisti, ki embalažo dajejo na trg, plačujejo družbam za zbiranje, nad njimi pa nimajo nobenega vpliva in nato ne vedo, ali je bila embalaža prevzeta ali ne. In to ni prav. Imel sem že sestanke s proizvajalci in oni to rešitev podpirajo. Torej proizvajalci bodo tudi ustanovitelji organizacij, ki bodo skrbele za zbiranje embalaže. Zakon je v pripravi, v postopek v državni zbor ga bomo poslali v kratkem.

Kaj pa podjetja, ki se ukvarjajo z zbiranjem embalaže? Kaj menijo o tem predlogu?

Moje mnenje je, glede na to, da spet ne prevzemajo toliko embalaže, kot bi morala, da so del problema. Ampak kot sem rekel, v skladu z zakonodajo EU bomo odgovornost prenesli na proizvajalce, tako finančno kot organizacijsko.

Kaj pa jedrski odpadki? Prostora za skladiščenje v Neku zmanjkuje, v Urbini, kjer naj bi nastalo novo skladišče, pa se gradbena dela še vedno niso začela?

Prostora v Neku je še do leta 2023, ko že potrebujemo novo skladišče v Urbini. Če bo šlo vse po načrtih, bo do takrat tudi zgrajeno. Trenutno potekajo postopki pridobivanja okoljevarstvenega soglasja in presoje čezmejnih vplivov. Stvari potekajo po predvideni časovnici, bo šlo pa precej na tesno.

Kako je s sofinanciranjem Hrvaške? So namreč lastniki polovice Neka in tudi polovice odpadkov.

Pogovori o tem še potekajo, vodi pa jih ministrstvo za infrastrukturo.

S tožbo nevladne organizacije Alpe Adria Green na upravnem sodišču se je začela tudi zgodba o volkovih in medvedih, ki je poleti razdelila Slovenijo.

Sistem je dolgo časa dobro deloval, nato pa je prišlo do sodb upravnega sodišča, ki so pokazale, da vendarle ima nekaj napak. Ustanovil sem delovno skupino, ki bo delo začela naslednji teden. Sestavljena je tako iz predstavnikov kmetov kot predstavnikov nevladnih organizacij, stroke, predstavnikov našega ministrstva ... skratka vseh, ki lahko pripomorejo k rešitvi teh težav. Sedli bodo za isto mizo in njihova naloga je, da pripravijo izboljšavo sedanjega sistema. Ta ni tako slab, se ga pa da izboljšati. Glavni cilj delovne skupine pa je, da na območjih, kjer prebivajo zveri, zagotovimo varno življenje, brez strahu in velikih škod, hkrati pa imamo tudi v gozdu urejeno stanje.

Sliši se lepo, a za mizo bodo sedeli predstavniki skupin, katerih pogledi na rešitev so si popolnoma nasprotni. Kako jih boste zbližali?

Želje in pogledi so različni. Ampak če jih rešuješ in zbližuješ za mizo, je nekaj drugega, kot če jih poskušaš doseči prek ulice. Že to, da smo se lahko dogovorili za nastanek delovne skupine, je velik korak v pravo smer. Zdaj pa bo treba soočiti argumente in na podlagi tega poiskati rešitev. Na podlagi razgretih čustev se v tem primeru rešitve ne bo našlo.

Sindikata kmetov je zahteval celo vaš odstop. Ste pomislili, da bi jim ugodili?

Ne, nikakor. Ta zahteva se mi je zdela res nerazumna. Kaj pa bi dosegli z mojim odstopom? Stvari se zagotovo ne bi rešile hitreje, ravno obratno. So pa dvignili malce več prahu.

Nova **gradbena zakonodaja je, kot kaže, namesto poenostavitev prinesla malim investitorjem in lastnikom starejših objektov veliko težav. Se pripravljajo spremembe?**

Mi smo takoj, ko je zakonodaja prišla v veljavo, rekli, da bomo preverili, kje so možne izboljšave. Spremembe **gradbenega zakona** in zakon o urejanju prostora so že bili v javni obravnavi in zdaj preverjamo predloge in pripombe, ki smo jih zbrali. Do konca jeseni bi nato izboljšani predlog moral iti v obravnavo. Menim pa, da ima trenutno veljavna zakonodaja, ki je še vedno zelo sveža, že zelo pozitivne učinke, saj smo postopke poenostavili. Predvsem pri večjih projektih se zdaj vse odvija hitreje, je pa še vedno prostor za izboljšave. Najprej bomo poskrbeli, da bo uresničena odločba ustavnega sodišča, poenostavili še nekatere postopke, kmetom omogočili, da bodo lažje širili kmetije, in sprejemanje prostorskih načrtov bo tudi lažje.

Sašo Švigelj

"Moram priznati, da toliko težav nisem pričakoval. A zdaj so tukaj in jih rešujemo."

Še vedno so tudi izredno dolgi in težavni postopki za pridobitev gradbenega dovoljenja. Se da stvari še poenostaviti?

Integralni postopek, ki je bil uveden, se je odlično izkazal. Imamo sicer nekaj ozkih grl, eno od teh je agencija za okolje, in to že rešujemo. Naš načrt je v šestih mesecih zaostanek v predhodnih postopkih odpraviti, zato smo v ta namen prerazporedili nekaj zaposlenih z našega ministrstva, poleg tega pa smo so nam kadrovsko priskočila na pomoč tudi ostala ministrstva: gospodarsko, kmetijsko, infrastrukturno in pravosodno.

Bistveno je, da investitorji vedo, ali bo za pridobitev gradbenega dovoljenja treba izdelati presojo vplivov na okolje ali ne. Če je potrebno, se sproži pri nas integralni postopek, ki je zelo hiter, ko so vloge enkrat popolne. Tudi za vlagatelje organiziramo izobraževanja in različna gradiva, da se bodo lahko ognili napakam, ki se najbolj pogosto pojavljajo, in čim bolje pripravili vloge.

Ljudi razburjajo tudi črne gradnje. Videti je, da če si vpliven in bogat, imaš denar za dolgotrajne sodne postopke, si lahko privoščiš črno gradnjo. Kako je možno, da nekatere najbolj razvpite črne gradnje še vedno stojijo?

To boli tudi mene. Občutka, da zakon za nekatere velja in za druge ne, ne bi smelo biti. Od inšpekcij sem zahteval, da se vse obravnava enako, in to tudi delajo. V tem trenutku je inšpekcija izdala 3500 odločb za povrnitev v prejšnje stanje, od tega tudi 2300 odločb, ki nalagajo, da pride do izvršitve po drugi osebi. Torej red se dela, četudi je boleč. In tukaj ni opravičil. Je pa res, da morajo inšpekcije ravnati v skladu z zakonodajo in strankam v postopku omogočiti pravno varstvo, ki jim po zakonu pripada. Sodni postopki skupaj s pritožbami terjajo določen čas. Poleg tega imamo odločbo ustavnega sodišča, ki pravi, da ima vsakdo pravico do doma, in o tem ne moremo odločati mi, ampak sodišče. Torej vsi primeri črnih gradenj, v katerih nekdo živi, morajo priti na sodišče.

V vaš delokrog spada tudi priprava nove stanovanjske zakonodaje. Kako daleč ste s pripravo? Katere bodo bistvene novosti, ki jih bo prinesla?

Naš namen je, da poskušamo nadoknadi zaostanek na področju gradnje javnih najemniških stanovanj, saj smo v preteklosti na tem področju malce zaspali. V dveh mandatih jih želimo zgraditi 10.000. Poti do tja je več. Jeseni prihaja v javno obravnavo zakonodaja, v kateri bomo neprofitno najemnino zamenjali s stroškovno. Razlika, ki bo nastala pri socialno bolj ogroženih, se bo plačevalo prek stanovanjskega dodatka. Na ta način bomo omogočili stanovanjskim skladom, da bodo lahko skrbeli za vzdrževanje stanovanjskega fonda, ki ga že imajo, in se manj zadolževali za gradnjo novih stanovanj. Ob tem bo sistem stanovanjskih dodatkov poskrbel, da bodo tisti, ki potrebujejo pomoč pri plačilu najemnine, to tudi dobili, ostali pa ne. Za tiste, ki se bodo prvič odločili reševati svoj stanovanjski problem in želijo postati lastniki nepremičnine,

so pa zaposleni zgolj za določen čas ali pa opravljajo katero od prekarnih oblik zaposlitve in posledično ne dobijo bančnega kredita, pa bomo uvedli državno garancijsko shemo. Tako se bodo banke lažje odločale za odobritev. Če pa bo prišlo do situacije, ko oseba ne bo zmogla odplačevati kredita, bo v lastništvo vstopil stanovanjski sklad. Družina bo ostala v stanovanju in plačevala najemnino, država bo prevzela kredit in stanovanje uvrstila v fond javnih najemnih stanovanj. Nova zakonodaja bo urejala tudi področje stanovanjskih zadrug, nagovorili bomo tudi problematiko upravljanja stavb ter soglasij za posege v skupno lastnino.

"Objekte, kot je Kemis, v Sloveniji potrebujemo"

Žiga
Kariž,
14. 9.
2019

Sašo Švigelj | Simon Zajc

Slovenija

Minister za okolje in prostor Simon Zajc je ministrstvo prevzel po odstopu Jureta Lebna. Z njim smo se pogovarjali o številnih težavah, ki jih mora rešiti: od odpadkov do pomanjkanja stanovanj.

Videti je, kot da so se vse težave te vlade nakopičile na vaši mizi. Ste pričakovali tak mandat?

Težave so se seveda kopičile že prej, še preden sem jaz prevzel ta resor. Dejstvo pa je, da pokrivamo okolje in prostor. In kjerkoli se karkoli zgodi, nastanejo posledice v okolju ali prostoru. Tako da ni presenetljivo, da veliko težav rešujemo mi. Res pa je tudi, da so v zadnjem času tako ljudje kot mediji bolj senzibilni za okoljske tematike, kar je sicer prav. Je pa ta občutek, da je teh težav ogromno, zaradi tega malce bolj prisoten. Moram pa priznati, da čeprav sem bil pred nastopom funkcije šest mesecev državni sekretar na tem ministrstvu, toliko težav nisem pričakoval. A zdaj so tukaj in jih rešujemo.

Je kdaj nastopil trenutek, ko ste se vprašali: »Kaj mi je tega treba?«

Teh trenutkov je bilo več. (smeh)

Začniva pogovor o nevarnih odpadkih. Kakšno je stanje v Kemisu? Ali podjetje lahko obratuje ali ne?

Drugostopenjski pritožbeni organ (ministrstvo za okolje in prostor, op. p.) je odločbo inšpekcije razveljavil in zadevo vrnil v ponovni postopek. Inšpekcija mora zdaj v tridesetih dneh, na podlagi navodil, ki jih je dobila s strani drugostopenjskega organa, popraviti odločbo in ugotoviti, ali je objekt zgrajen v skladu z zakonodajo ali ne.

Če se Kemis zapre, kaj čaka slovensko gospodarstvo?

V Sloveniji imamo težave tako na področju nevarnih kot nenevarnih odpadkov, ker smo preveč odvisni od tujine in nismo samooskrbni. In ko se nam nekaj zgodi ali pa se začnejo zapirati meje, smo hitro v velikih težavah. Moje mnenje je, da moramo, kar zadeva ravnanje z odpadki, postati v čim večji meri samooskrbni. Objekte, kot je Kemis, pa v Sloveniji potrebujemo. Brez njih se ne da. Trenutno imamo dva večja, in če pride do nepredvidenih dogodkov ali zastoja, smo hitro na robu zmogljivosti. Če enega zapremo, se odpadki začnejo kopičiti pri podjetjih, ki jih ustvarjajo, in to je okoljsko gledano spet velik problem. Moja želja je, da se objekti, kot je Kemis, držijo zakonodaje ter da bi imeli več kot dva. Tudi če bi imeli sežigalnico, še vedno potrebujemo podjetja, ki bodo odpadke zbrala in pripravila za sežig. V tem trenutku iščemo rešitve za izpad Kemisa in iščemo podjetja, ki bi lahko prevzela odpadke, ki so namenjeni tja. Se pa bo to zaradi manjše učinkovitosti, torej zaradi manjše hitrosti odvoza in zaradi cene, zagotovo poznalo tudi v gospodarstvu.

Požari v obratih za ravnanje z odpadki se kar vrstijo. Gre za naključje?

Povsod, kjer je do požarov prišlo, je policija preiskala vzroke in mislim, da v nobenem primeru niso prišli do ugotovitev, da bi lahko bilo kaj podtaknjeno. A zame je bolj pomembno to, da smo takoj, ko so se požari začeli vrstiti, ukrepali in tako pripravili kot sprejeli uredbo, ki bo zagotovila večjo požarno varnost. Požarov v popolnosti ne moremo odpraviti, lahko pa poskrbimo, da če do njih pride, minimiziramo posledice in preprečimo onesnaženje tal, vode in zraka. Zato smo v uredbi zelo natančno določili, na kakšen način je treba skladiščiti odpadke. Menim, da bomo občutno povečali požarno varnost, ko bo dokument v popolnosti zaživel.

Kdaj naj bi se to zgodilo?

Uredba je že sprejeta, ker pa zahteva tudi gradbene posege, s katerimi se mora zagotoviti, da tla niso prepustna, da je treba zgraditi požarne zidove in lovilne bazene za požarne vode, je postavljen rok za prilagoditev do leta 2022. A določeni ukrepi se že izvajajo, na primer to, da morajo objekti, kjer se zbirajo odpadki, redno sodelovati z gasilskimi enotami, tako da te objekt dobro spoznajo in je v primeru intervencije ta bolj učinkovita.

Sašo Švigelj

"Želje in pogledi so različni. Ampak če jih rešuješ in zbližuješ za mizo, je nekaj drugega, kot če jih poskušaš doseči prek ulice."

Kako pa je z reševanjem težav, ki nastajajo pri prevzemanju odpadne embalaže?

Problema embalaže se lotevamo v več korakih. Intervencijski zakon, po katerem država plačuje za odvoz embalaže, je bil drugi korak. Tretji korak pa se ravno pripravlja. Spremenili bomo namreč zakonodajo in uredbo o odpadni embalaži. Predvideni sta dve glavni rešitvi: za odvoz embalaže bodo plačevala vsa podjetja, ki jo dajejo na trg, in ne zgolj tista, ki presegajo mejo 15.000 kilogramov. Iščejo sicer še rešitve, da bi manjša podjetja in kmete čim bolj administrativno razbremenili, ampak menimo, da vsi, ki dajejo embalažo na trg, so zanjo tudi odgovorni. Drugi ukrep pa je, da proizvajalci ne bodo samo finančno odgovorni, ampak tudi organizacijsko, kar pomeni, da bodo oni odločali o tem, kaj se bo zgodilo z embalažo po tem, ko bo ta postala odpadna. Sistem, ki je trenutno v veljavi, je namreč tak, da tisti, ki embalažo dajejo na trg, plačujejo družbam za zbiranje, nad njimi pa nimajo nobenega vpliva in nato ne vedo, ali je bila embalaža prevzeta ali ne. In to ni prav. Imel sem že sestanke s proizvajalci in oni to rešitev podpirajo. Torej

proizvajalci bodo tudi ustanovitelji organizacij, ki bodo skrbele za zbiranje embalaže. Zakon je v pripravi, v postopek v državni zbor ga bomo poslali v kratkem.

Kaj pa podjetja, ki se ukvarjajo z zbiranjem embalaže? Kaj menijo o tem predlogu?

Moje mnenje je, glede na to, da spet ne prevzemajo toliko embalaže, kot bi morala, da so del problema. Ampak kot sem rekel, v skladu z zakonodajo EU bomo odgovornost prenesli na proizvajalce, tako finančno kot organizacijsko.

Kaj pa jedrski odpadki? Prostora za skladiščenje v Neku zmanjkuje, v Vrbini, kjer naj bi nastalo novo skladišče, pa se gradbena dela še vedno niso začela?

Prostora v Neku je še do leta 2023, ko že potrebujemo novo skladišče v Vrbini. Če bo šlo vse po načrtih, bo do takrat tudi zgrajeno. Trenutno potekajo postopki pridobivanja okoljevarstvenega soglasja in presoje čezmejnih vplivov. Stvari potekajo po predvideni časovnici, bo šlo pa precej na tesno.

Kako je s sofinanciranjem Hrvaške? So namreč lastniki polovice Neka in tudi polovice odpadkov.

Pogovori o tem še potekajo, vodi pa jih ministrstvo za infrastrukturo.

S tožbo nevladne organizacije Alpe Adria Green na upravnem sodišču se je začela tudi zgodba o volkovih in medvedih, ki je poleti razdelila Slovenijo.

Sistem je dolgo časa dobro deloval, nato pa je prišlo do sodb upravnega sodišča, ki so pokazale, da vendarle ima nekaj napak. Ustanovil sem delovno skupino, ki bo delo začela naslednji teden. Sestavljena je tako iz predstavnikov kmetov kot predstavnikov nevladnih organizacij, stroke, predstavnikov našega ministrstva ... skratka vseh, ki lahko pripomorejo k rešitvi teh težav. Sedli bodo za isto mizo in njihova naloga je, da pripravijo izboljšavo sedanjega sistema. Ta ni tako slab, se ga pa da izboljšati. Glavni cilj delovne skupine pa je, da na območjih, kjer prebivajo zveri, zagotovimo varno življenje, brez strahu in velikih škod, hkrati pa imamo tudi v gozdu urejeno stanje.

Sliši se lepo, a za mizo bodo sedeli predstavniki skupin, katerih pogledi na rešitev so si popolnoma nasprotni. Kako jih boste zbližali?

Želje in pogledi so različni. Ampak če jih rešuješ in zbližuješ za mizo, je nekaj drugega, kot če jih poskušaš doseči prek ulice. Že to, da smo se lahko dogovorili za nastanek delovne skupine, je velik korak v pravo smer. Zdaj pa bo treba soočiti argumente in na podlagi tega poiskati rešitev. Na podlagi razgretih čustev se v tem primeru rešitve ne bo našlo.

Sindikar kmetov je zahteval celo vaš odstop. Ste pomislili, da bi jim ugodili?

Ne, nikakor. Ta zahteva se mi je zdela res nerazumna. Kaj pa bi dosegli z mojim odstopom? Stvari se zagotovo ne bi rešile hitreje, ravno obratno. So pa dvignili malce več prahu.

Nova gradbena zakonodaja je, kot kaže, namesto poenostavitev prinesla malim investitorjem in lastnikom starejših objektov veliko težav. Se pripravljajo spremembe?

Mi smo takoj, ko je zakonodaja prišla v veljavo, rekli, da bomo preverili, kje so možne izboljšave. Spremembe gradbenega zakona in zakon o urejanju prostora so že bili v javni obravnavi in zdaj preverjamo predloge in pripombe, ki smo jih zbrali. Do konca jeseni bi nato izboljšani predlog moral iti v obravnavo. Menim pa, da ima trenutno veljavna zakonodaja, ki je še vedno zelo sveža, že zelo pozitivne učinke, saj smo postopke poenostavili. Predvsem pri večjih projektih se zdaj vse odvija hitreje, je pa še vedno prostor za izboljšave. Najprej bomo poskrbeli, da bo uresničena odločba ustavnega sodišča, poenostavili še nekatere postopke, kmetom omogočili, da bodo lažje širili kmetije, in sprejemanje prostorskih načrtov bo tudi lažje.

Sašo Švigelj

"Moram priznati, da toliko težav nisem pričakoval. A zdaj so tukaj in jih rešujemo."

Še vedno so tudi izredno dolgi in težavni postopki za pridobitev gradbenega dovoljenja. Se da stvari še poenostaviti?

Integralni postopek, ki je bil uveden, se je odlično izkazal. Imamo sicer nekaj ozkih grl, eno od teh je agencija za okolje, in to že rešujemo. Naš načrt je v šestih mesecih zaostanek v predhodnih postopkih odpraviti, zato smo v ta namen prerazporedili nekaj zaposlenih z našega ministrstva, poleg tega pa smo so nam kadrovske priskočila na pomoč tudi ostala ministrstva: gospodarsko, kmetijsko, infrastrukturno in pravosodno. Bistveno je, da investitorji vedo, ali bo za pridobitev gradbenega dovoljenja treba izdelati presojo vplivov na okolje ali ne. Če je potrebno, se sproži pri nas integralni postopek, ki je zelo hiter, ko so vloge enkrat popolne. Tudi za vlagatelje organiziramo izobraževanja in različna gradiva, da se bodo lahko ognili napakam, ki se najbolj pogosto pojavljajo, in čim bolje pripravili vloge.

Ljudi razburjajo tudi črne gradnje. Videti je, da če si vpliven in bogat, imaš denar za dolgotrajne sodne postopke, si lahko privoščiš črno gradnjo. Kako je možno, da nekatere najbolj razvpite črne gradnje še vedno stojijo?

To boli tudi mene. Občutka, da zakon za nekatere velja in za druge ne, ne bi smelo biti. Od inšpekcij sem zahteval, da se vse obravnava enako, in to tudi delajo. V tem trenutku je inšpekcija izdala 3500 odločb za povrnitev v prejšnje stanje, od tega tudi 2300 odločb, ki nalagajo, da pride do izvršitve po drugi osebi. Torej red se dela, četudi je boleč. In tukaj ni opravičil. Je pa res, da morajo inšpekcije ravnati v skladu z zakonodajo in strankam v postopku omogočiti pravno varstvo, ki jim po zakonu pripada. Sodni postopki skupaj s pritožbami terjajo določen čas. Poleg tega imamo

odločbo ustavnega sodišča, ki pravi, da ima vsakdo pravico do doma, in o tem ne moremo odločati mi, ampak sodišče. Torej vsi primeri črnih gradenj, v katerih nekdo živi, morajo priti na sodišče.

V vaš delokrog spada tudi priprava nove stanovanjske zakonodaje. Kako daleč ste s pripravo? Katere bodo bistvene novosti, ki jih bo prinesla?

Naš namen je, da poskušamo nadoknaditi zaostanek na področju gradnje javnih najemniških stanovanj, saj smo v preteklosti na tem področju malce zaspali. V dveh mandatih jih želimo zgraditi 10.000. Poti do tja je več. Jeseni prihaja v javno obravnavo zakonodaja, v kateri bomo neprofitno najemnino zamenjali s stroškovno. Razlika, ki bo nastala pri socialno bolj ogroženih, se bo plačevalo prek stanovanjskega dodatka. Na ta način bomo omogočili stanovanjskim skladom, da bodo lahko skrbeli za vzdrževanje stanovanjskega fonda, ki ga že imajo, in se manj zadolževali za gradnjo novih stanovanj. Ob tem bo sistem stanovanjskih dodatkov poskrbel, da bodo tisti, ki potrebujejo pomoč pri plačilu najemnine, to tudi dobili, ostali pa ne. Za tiste, ki se bodo prvič odločili reševati svoj stanovanjski problem in želijo postati lastniki nepremičnine, so pa zaposleni zgolj za določen čas ali pa opravljajo katero od prekarnih oblik zaposlitve in posledično ne dobijo bančnega kredita, pa bomo uvedli državno garancijsko shemo. Tako se bodo banke lažje odločale za odobritev. Če pa bo prišlo do situacije, ko oseba ne bo zmogla odplačevati kredita, bo v lastništvo vstopil stanovanjski sklad. Družina bo ostala v stanovanju in plačevala najemnino, država bo prevzela kredit in stanovanje uvrstila v fond javnih najemnih stanovanj. Nova zakonodaja bo urejala tudi področje stanovanjskih zadrug, nagovorili bomo tudi problematiko upravljanja stavb ter soglasij za posege v skupno lastnino.

Pomursko gospodarstvo: Rekordni prihodki, plače slabe

Majda
Horvat,
24. 5.
2018

Nataša Juhnov

Lanske rezultate poslovanja so v Pomurju najbolj krojile velike družbe.

Aktualno

Prihodki lani presegli 2,5 milijarde evrov, neto čisti dobiček podoben lanskemu. Pomurje še vedno na repu po neto dodani vrednosti na zaposlenega in po plačah. Lani z dobičkom 1.246 družb, z izgubo 550.

Pomurska regija je bila lani gospodarsko uspešna predvsem po zaslugi izvozno usmerjenih gospodarskih družb. Prodaja na trgih Evropske unije, med katerimi sta najpomembnejša trga Nemčije in Avstrije, se je povečala za 11 odstotkov, na preostalih trgih za 21 odstotkov, zaradi domače potrošnje pa je bila za 10 odstotkov boljša tudi prodaja doma. Skupaj 1.875 gospodarskih družb ali tri več kot leto prej, v katerih je bilo zaposlenih 16.023 delavcev, je tako ustvarilo za 2,5 milijarde evrov prihodkov ali za 11 odstotkov več kot leto prej.

Ob tem je treba poudariti, da v Informaciji o poslovanju gospodarskih družb, samostojnih podjetnikov in zadrug v pomurski regiji v letu 2017, ki jo je pripravila murskosoboška izpostava agencije Ajpes, niso zajete nekatere pomembne gospodarske družbe, ki delujejo in zaposlujejo v Pomurju, vendar imajo poslovne sedeže drugod, na primer Sava Turizem, Krka in Lek. Prav tako v omenjeni publikaciji niso zajeta podjetja, za katera je bil lani objavljen stečaj ali likvidacija. Lani je bil stečaj objavljen za 50 družb, za tri prisilna poravnava, za šest poenostavljena prisilna poravnava, za dve prostovoljna in za dve prisilna likvidacija.

Največji izvozniki

1. Carthago
2. Elrad international
3. Arcont
4. Agrinspe
5. Farmtech
6. GMT
7. Planika Turnišče
8. Agrocorn
9. Vipoll
10. Varis

Kljub uspešni prodaji na tujem in doma ter prihodkih, kakršnih pomursko gospodarstvo doslej še ni imelo, pa je bil po treh letih rasti lanski neto čisti dobiček za 17 odstotkov manjši od predhodnega leta. Znašal je 58 milijonov evrov. Razlog za to je bila skupna izguba, ki je znašala 35 milijonov evrov in je bila za kar 47 odstotkov večja kot leto prej. Med vsemi slovenskimi regijami je ta najbolj poskočila prav v Pomurju, s tem da ni v celoti posledica slabega poslovanja, ampak je v delu nastala zaradi čiščenja bilanc v nekaterih družbah predvsem zaradi lastninskih sprememb. Med podjetji z izgubo so se tako znašla tudi podjetja, ki imajo visoko dodano vrednost. Konec lanskega leta je tako z izgubo poslovalo 550 gospodarskih družb, v njih pa je bilo zaposlenih nekaj manj kot 1.700 delavcev, kar pa je bistveno manj, kot so podjetja z izgubo zaposlovala v preteklosti. Uspešno in z dobičkom je poslovalo 1.246 družb, ustvarile so čisti dobiček v višini 93 milijonov evrov.

Največji po skupnih prihodkih

1. Mol Slovenija
2. Carthago
3. Pomgrad
4. Elrad international
5. Arcont
6. GMT
7. Panvita
8. Agrinspe
9. Radenska
10. Farmtech

Najboljša so največja podjetja

Lanske rezultate poslovanja so najbolj krojile velike družbe, teh je bilo 14. Ukvarjajo se s predelovalno dejavnostjo, **gradbeništvom** in trgovino, ustvarile pa so 935 milijonov evrov prihodkov (38 odstotkov vseh) ter 36 milijonov neto čistega dobička (63 odstotkov celotnega). Od 16 tisoč vseh zaposlenih jih je pri njih 3.402 ali dobra petina.

Lani je dobro šlo tudi majhnim družbam. S 4.749 zaposlenimi so ustvarile 20 milijonov evrov neto čistega dobička. Manj uspešne pa so bile srednje velike družbe, ki imajo skupaj tudi največ zaposlenih, in sicer skoraj pet tisoč. Neto čisti dobiček je znašal le 2,3 milijona evrov. Ta podjetja so ustvarila čisto izgubo v višini 15 milijonov evrov, kar je 44 odstotkov celotne lanske izgube. Povsem v rdečih številkah pa so se znašle družbe, ki po velikosti sodijo med mikro podjetja in skupaj zaposlujejo nekaj manj kot tri tisoč delavcev. Neto čista izguba je pri njih znašala 1,2 milijona evrov.

Največji po številu zaposlenih

1. Carthago
2. Arcont
3. Elrad international
4. Pomgrad
5. Reflex
6. Arum
7. Panvita
8. Farmtech
9. Wolford
10. Xal svetila

V Pomurju torej imamo 550 podjetij, ki so lansko poslovanje končala v rdečih številkah, ob njih pa bosta morali razvojni preobrat doseči še 602 družbi, v katerih zdaj ustvarjena dodana vrednost ne zadošča za plače in amortizacijo in nimajo dovolj, da bi lahko vlagale v širitev in razvoj. V teh podjetjih je zaposlenih nekaj več kot dva tisoč delavcev.

Na dnu po neto dodani vrednosti

Po treh letih hitre rasti je pomursko gospodarstvo v povprečju upočasnilo korak, kljub temu pa je treba osvetliti podatek, da so se podjetja lani kapitalno okrepila, kar je pomembno za njihovo stabilnost ob morebitni novi gospodarski krizi. Prav tako je treba poudariti, da ima regija gospodarske družbe z zelo pestro dejavnostjo in razpršene po celotnem območju, kar pomeni, da regija oziroma njena gospodarska uspešnost ne sloni samo na enem podjetju, kot je to na nekaterih drugih območjih Slovenije.

Pomurje pa še naprej zaostaja za slovenskim povprečjem pri temeljnih kazalnikih produktivnosti. Pomurske družbe zaostajajo pri ustvarjenih prihodkih na zaposlenega za slabo petino, pri neto dodani vrednosti na zaposlenega za četrtno in pri bruto plači na zaposlenega za nekaj več kot 12 odstotkov. Že nekaj let zapovrstjo pa so pomurske družbe uspešnejše od slovenskega povprečja po kazalnikih donosnosti, saj so na 100 evrov sredstev ustvarile 63 evrov neto dodane vrednosti (v državi 46 evrov).

S 157.521 evri prihodkov na zaposlenega je pomurska regija ohranila šesto mesto med dvanajstimi slovenskimi regijami, na dnu lestvice pa je po neto dodani vrednosti na zaposlenega. Ta je znašala 32.409 evrov in je bila ob povečanem številu zaposlenih za odstotek nižja kot leta 2016. Najvišjo neto dodano vrednost na zaposlenega je imela jugovzhodna Slovenija, in sicer 53.730 evrov, slovensko povprečje pa je 43.154 evrov.

Zadnji tudi po plačah

Bruto plača na zaposlenega je lani znašala 1.389 evrov in je bila za 46 evrov višja kot leto prej, kar pa pomurske družbe skupaj z družbami primorsko-notranjske regije uvršča med dvanajstimi statističnimi regijami na zadnje mesto. K

temu je treba dodati, da po višini plač pomembno izstopajo tri regije, jugovzhodna, osrednjeslovenska in gorenjska, kjer bruto plača presega 1.600 evrov, medtem ko so bile plače povsod drugod manjše od slovenske povprečne bruto plače, ki je lani znašala 1.581 evrov.

V predelovalni dejavnosti, kjer je zaposlenih skoraj polovica vseh delavcev v pomurskem gospodarstvu, je bila povprečna bruto plača na zaposlenega 1.409 evrov, kar je 223 evrov manj od slovenskega povprečja v panogi, povprečje v panogi pa v Pomurju presegajo plače v nepremičninski dejavnosti in **gradbeništvu**, in sicer za 90 evrov ali devet odstotkov.

Lani so uspešno poslovali tudi pomurski podjetniki in po doseženem poslovnem izidu so na osmem mestu med dvanajstimi regijami. Konec lanskega leta jih je bilo 2.690, njihovi skupni prihodki pa so znašali 239 milijonov evrov. Od tega so 33 milijonov evrov ustvarili v tujini, kar je za 23 odstotkov več kot leto prej. To govori o uspešnem poslovanju podjetnikov tudi čez mejo, gre pa predvsem za gradbena podjetja. Ob tem je zanimiv še podatek, da je 39 podjetnikov ustvarilo prihodke zunaj trgov Evropske unije. Neto podjetnikov dohodek je lani znašal 18 milijonov evrov in je bil višji za 13 odstotkov. Pomurski podjetniki so imeli lani 2.777 zaposlenih ali 144 več kot leto prej, ti pa so v povprečju zaslužili nekaj več kot tisoč evrov.

Zadruge so tako kot leto prej tudi lani poslovale z izgubo, obseg neto čiste izgube pa se je razpolovil. Tri zadruge, ki se ukvarjajo s trgovino, so ustvarile 67 odstotkov celotne čiste izgube, ki je znašala skupaj 190 tisoč evrov.

Andrej Petelinšek

Lanske rezultate poslovanja so v Pomurju najbolj krojile velike družbe.